

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: Udrag fra EN ENKESTAND

Citation: Schandorph, Sophus: "Fortællinger", i Schandorph, Sophus: *Fortællinger*, 1901, s. 11.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schandorph01val-shoot-idm139737874809872/facsimile.pdf> (tilgået 24. juni 2021)

Anvendt udgave: Fortællinger

aften i Skuuringen var de, efter at have sat i strakt Karriére hen ad en Landevej, kommen dybt ind i Skoven, hvor de sagtede Hestenes Gang. Fru Cecilies Kinder blussede, hendes fyldige Barn svulmede i vældige Bølger under den sorte Klædes Amazonedragt. Hun tog sin Handske af og holdt den smukke Haand i Vejret for at lade den afkøles i Aftenluften, medens hun drømmende saa' lige ud for sig. Povlsen bøjede sig fremad mod sin Hests Hals, og hans Øjne hvilede helt betaget paa hendes Skikkelse. Pludselig gjorde Skyggen af en stærkt fremludende Granstamme hendes Hest sky; den kastede sig over mod hans. Med Lynets Part greb han hende om Livet, som hun var ved at blive kastet af Hesten; ved et Held fik hun straks Foden ud af Stigbøjlen, og hendes Hest fór af Sted ad Vejen hjem. Han holdt hende tæt omslynget foran sig. Begge var i stærk Eksaltation, deres Øjne funkede mod hinanden. Uvilkaarlig, magnetisk bøjede de Hovederne sammen, allerede berørte deres Læber næsten hinanden, da Povlsen pludselig kastede sit Hoved tilbage og sagde barsk:

— Ingen Æselstreger mod den gamle Skovrider! Hun blev bleg som et Lig, og hele hendes Legeme sidrede som i Feber, derefter brast hun ud i heftig Krampegraad. Povlsen saa' nu rolig og sikker ud. Han lod hendes Graad stille af, hvorpaa han sagde:

— Man skal have et rent Horn at tude i, som han sagde, den gamle Trompeter, da jeg stod ved Husarerne. Saa lille Fru, sæt Dem nu til Rette i Sadlen, saa trækker jeg Hesten hjem ved Tøjlen. Deres har sikkert nok fundet hjem; jeg kender den ud og ind.

Den gamle Staals Angest over den hjemvendte ledige Hest blev snart beroliget. Men Povlsen erklærede paa det bestemteste, at han ikke mere vilde paatage sig at ride med hans Kone. Fra nu af blev det til Iskulde mellem dem; naar de kom sammen, vekslede de ikke et Ord. Povlsens Væsen blev mørkt og barsk, og han gik aldeles op i sine Forretninger. Cecilie fløj fra Selskab til Selskab, hvor hun dansede, Jo og spøjte langt livligere end før, men i Hjemmet var hun ømmere og mere meddelssom over for sin gamle Ægteherre, der var glad ved det som et Barn. Men hans Kræfter kunde ikke mere udholde det lystige Liv og især de rigelige Middagsgilder; han begyndte at skrante lidt, og efter at have befundet sig jævnt ilde Vinteren over døde han brat af Apopleksi om Foraaret, i sit Ægteskabs andet Aar.

Ligesom ved Faderens Død blev Cecilie bedrøvet ved Slaget og hensank i en apatisk Rugen over sig selv. Naar denne Tanke tillvang sig flygtigt Gehør hos hende, at Fremtiden krævede en Be-

slutning af hende om, hvor og hvorledes hun skulde tilbringe sit Liv — thi Skovriderboligen maatte hun forlade til Efteraarsflyttestid — saa blev hun vred paa samme Tanke som paa en ubelejlig Gæst. Herskabet begunstigede hende paa alle Maader med den hos adelige sædvanlige Forekommenhed mod deres Godsfunktionærer. Cagtet Staal efterlod hende en pæn lille Formue, fik hun Indtægten af Embedet og Jordlodden, altsaa hele Høsten, samt Fri-bolig, fra Marts til Oktober. Men hun lod alt gaa, som det kunde, viste enhver Forespørgsel tilbage, og Tjenestefolkene skaltede og valtede, som det lystede dem. Staals gamle Avlskarl Hans Peter ærgrede sig hver Dag over den Maade, hvorpaa det gik til; til sidst vidste han intet andet Raad end at henvende sig til Povlsen.

— Det gaar splintrende galt ovre til vort, Hr. Forvalter; den Husmand, der skal pløje paa vor Lod, er meget flittig ved Brændevinsflasken, og Tøsene hjemme slæber baade Flæsk og Æg ud af Huset til Kærestene, og Fruen tænker kun paa den gamle. Det var ogsaa en farlig skikkelig Mand at tjene, men han kommer jo ikke tilbage, fordi hun sidder og sørger over ham. Kunde Forvalteren ikke komme over imellem Stunder og sætte lidt Drift i Tingene?

Povlsen betænkte sig lidt, og sagde derpaa resolut:

— Jo vel, Hans Peter, det skal jeg.

En Morgen, da Fruen var ved at drikke Te, hørte hun Povlsens velbekendte Basstemme uddele Kommando til højre og venstre, og Ordene var ikke i den blideste Tone. Husmanden var kommen for sent og skulkede slukøret af Sted ud til Lodden; han vidste fra Herregaarden, at Forvalteren ikke var at spøge med. Pigen, der skulde malke, men var kommen for sent op, fik ogsaa sin Overhaling. Fru Cecilie gik ikke til Vinduet; hun trak sig saa langt tilbage i Stuen som muligt og var saa bange, som om det havde været hende selv, der fik Skænd. Og da hun hørte en Banken paa Døren, bankede Hjørtet op i Halsen paa hende. Povlsen aabnede Døren rask og sagde:

— Fruen maa undskyldes; men det Smøleri, der drives, kan jeg ikke taale at se paa. De maa tillade mig at tage en Haand i Hanke med. Om Fruen end ikke selv bryder sig om det, kan vi dog ikke være bekendt at ligge i et saadant Griseri, naar den nye . . . naar Eftermanden kommer.

Cecilie saa ned mod Jorden og hviskede frygtsomt: — Tak, Tak . . . jeg kan ikke . . . jeg -- og saa græd hun.